

การเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านโซเชียลมีเดีย : ศึกษาผ่านเยาวชนปลดแอก
Social Movement through Social Media Platforms: Through Free Youth.

กมลวรรณ ทับทิมทอง¹

Kamonwan Taptimtong

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านโซเชียลมีเดียของเยาวชนปลดแอก ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-ธันวาคม พ.ศ. 2563 โดยจะมองผ่านแนวคิดเรื่อง การเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movement) ชนชั้นนำ (Elite) และประชาธิปไตยและการทำให้เป็นประชาธิปไตย (Democracy and Democratization) เนื่องจากการเคลื่อนไหวของเยาวชนผ่านโซเชียลมีเดียเป็นผลมาจากชนชั้นนำที่ทำงานอย่างไม่โปร่งใส จึงทำให้เยาวชนปลดแอกมีการออกมาเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น Twitter Facebook Instagram ฯลฯ ซึ่งการออกมาเคลื่อนไหวเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้ประเทศเป็นประชาธิปไตยได้มากยิ่งขึ้น และยังส่งผลให้เกิดแรงขับเคลื่อนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางสังคม จนนำไปสู่คณะประชาชนปลดแอกที่มีการพัฒนามาจากเยาวชนปลดแอก

คำสำคัญ : การเคลื่อนไหวทางสังคม, กลุ่มปลดแอก, โซเชียลมีเดีย

¹ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Abstract

This article had the objective to study the social movement through social media platforms of Free Youth during February- December 2020 through the concepts of Social Movement, Elite, and Democracy and Democratization. As Free Youth movements through social media platforms are the result of elites' work without transparency, Free Youth has a social movement through social media platforms, such as Twitter, Facebook, Instagram, etc. It is believed that such a movement is part to more democratize the country with the driving force of the people to participate in this social movement, leading to Free People, developed from Free Youth.

Keywords : Social movement, Free Youth, Social media platforms

บทนำ

ปัจจุบันการเคลื่อนไหวทางสังคมเกิดขึ้นในหลายประเทศ เป็นการเคลื่อนไหวทางสังคมที่เกิดจากการที่ประชาชนต้องการออกมาเรียกร้องเพื่อให้ประเทศของตนเองเกิดความสงบสุขรวมถึงต้องการให้ประเทศของตนเองเกิดระบอบการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย โดยการเรียกร้องของประชาชนของแต่ละประเทศส่วนใหญ่จะเป็นการเดินประท้วง เพื่อแสดงออกถึงจุดยืนหรือเพื่อให้รัฐบาลทราบถึงปัญหาที่จะต้องแก้ไขหรือเจรจากับผู้ที่ออกมาเคลื่อนไหวทางสังคม

การเคลื่อนไหวทางสังคมของประเทศไทยมีมาตั้งแต่อดีตตลอดจนถึงปัจจุบัน แต่การเคลื่อนไหวทางสังคมในแต่ละครั้งนั้นมีความต่างกันในเรื่องของกระบวนการและการจัดการ เนื่องจากในแต่ละช่วงเวลานั้นมีทรัพยากรที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ

เวลา เงินทุนในการจัดกิจกรรม ทรัพยากรในเรื่องของกำลังแรงงานที่ใช้ในการจัดเตรียม อุปกรณ์ ข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงการใช้เทคโนโลยี สื่อโซเชียลมีเดียในการติดต่อสื่อสาร จึงทำให้การเคลื่อนไหวทางสังคมในปัจจุบันเกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้คนสนใจและติดตามว่าแต่ละครั้งที่มีการเคลื่อนไหวทางสังคมจะมีมาในรูปแบบใด และยังเป็นการดึงดูดประชาชน และผู้คนในหลายระดับยังให้ความสนใจกับการเคลื่อนไหวทางสังคมมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงมีการนำเทคโนโลยีที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ จะเห็นได้จากการที่เยาวชนปลดแอกหรือขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมมีการออกมาเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลมีเดีย ซึ่งโซเชียลมีเดียสามารถช่วยกระจายข่าวสารให้ผู้คนเข้าถึงได้มากขึ้น ต่างจากในอดีตที่การติดต่อสื่อสารยังไม่ทันสมัยเท่ากับยุคปัจจุบัน โดยในอดีตจะเป็นการใช้วิทยุในการติดต่อ รวมไปถึงการแพร่กระจายข่าวสารผ่านหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ แต่ในปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยี สื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ ในการติดต่อสื่อสาร ถึงแม้ว่าการกระจายข่าวผ่านสื่อบางอย่างจะถูกปิดกั้น แต่ในยุคปัจจุบันสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย นั้นถูกปิดกั้นได้ยากกว่าสื่อโทรทัศน์ วิทยุ จึงทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของเยาวชนปลดแอก

เยาวชนปลดแอก (Free youth) เป็นกลุ่มเยาวชนที่มีการออกมาเคลื่อนไหวทางสังคม โดยไม่มีแกนนำที่เป็นทางการ เป็นกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย และสิทธิมนุษยธรรมขั้นพื้นฐาน รวมไปถึงการต่อต้านการบริหารงานที่ล้มเหลวของคณะรัฐมนตรี โดยการเคลื่อนไหวจะไม่มีกำกัณฑ์ใดพื้นที่หนึ่ง แต่จะเป็นการกระจายตัวออกตามต่างจังหวัดหรือพื้นที่ของชุมชนจึงทำให้เกิดการเคลื่อนไหวกระจายออกไปทั่วประเทศ โดยการติดต่อสื่อสารจะทำได้โดยการติดต่อสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย เนื่องจากสามารถกระจายข่าวได้อย่างรวดเร็วและโดยตรงจากกลุ่มการเคลื่อนไหว โดยกลุ่มเยาวชนปลดแอกต่อมาได้มีการพัฒนาไปสู่คณะประชาชนปลดแอกซึ่งเป็นกลุ่มการเคลื่อนไหวที่ไม่มีแกนนำอย่างเป็นทางการและยังก่อตั้งขึ้นเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย

รวมไปถึงต่อการด้านการบริหารประเทศที่ล้มเหลวของคณะรัฐมนตรี โดยประชาชนปลดแอกจะเป็นการเคลื่อนไหวที่ควบคู่ไปกับเยาวชนปลดแอกแต่ประชาชนปลดแอกจะมีผู้เข้าร่วมในการเคลื่อนไหวทางสังคมในช่วงอายุของวัยกลางคน และผู้สูงอายุมากขึ้น ในขณะที่กลุ่มเยาวชนปลดแอกในช่วงแรกที่ก่อตั้งขึ้นจะเน้นเฉพาะเจาะจงกับกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีการสื่อสารผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย จึงทำให้ต่อมาเกิดการรวมกลุ่มกันเป็นประชาชนปลดแอก เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงอายุสามารถเข้าใจถึงสถานการณ์ของการออกมาเคลื่อนไหวทางสังคมและสามารถลดช่องว่างระหว่างอายุในการทำกิจกรรมร่วมกัน และการเคลื่อนไหวทางสังคมไม่ได้มีเฉพาะกลุ่มเยาวชนปลดแอก แต่ยังมียุทธศาสตร์ชนวน สหภาพนักเรียนนิสิต นักศึกษาแห่งประเทศไทย สมัชชาแรงงาน รวมไปถึงแนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุมกัน ที่มีการออกมารวมมือกันเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม การทำงานอย่างไม่สุจริตของคณะรัฐมนตรี และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จึงทำให้กลุ่มเยาวชนปลดแอกมีความสำคัญในแง่ของแรงผลักดันให้เยาวชนเกิดข้อสงสัยในกระบวนการทำงานของภาครัฐโดยผ่านการใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการกระจายข่าวสารรวมไปถึงการตั้งคำถามต่างๆ เกี่ยวกับการทำงานของคณะรัฐมนตรี และการใช้สื่อโซเชียลมีเดียอย่างเกิดประโยชน์ในการสื่อสารแทนการกระจายข่าวจากสื่อหลักของไทย

การติดต่อสื่อสารในปัจจุบันมีการติดต่อสื่อสารกันในรูปแบบของโทรศัพท์มือถือ โทรสาร วิทยุ การส่งจดหมาย และโซเชียลมีเดีย ในขณะที่การกระจายข่าวสารก็ยังสามารถกระจายข่าวสารผ่านโซเชียลมีเดีย วิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าสื่อโซเชียลมีเดียสามารถทำได้ทั้งติดต่อสื่อสารและกระจายข่าวสาร เป็นการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารให้บุคคลทั่วไปได้แสดงความคิดเห็นหรือการรับรู้ในเรื่องนั้นๆ รวมไปถึงสามารถมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ ที่มีความคิดเห็นหรือความสนใจในเรื่องเดียวกันได้ถึงแม้จะอยู่คนละที่ จึงทำให้การ

เคลื่อนไหวของเยาวชนปลดแอกสามารถเคลื่อนไหวง่ายขึ้นและเป็นการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงทำให้กลุ่มเยาวชนเล็งเห็นถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีที่มีอยู่ จนนำไปสู่การติดต่อหรือการกระจายข่าวผ่านสื่อโซเชียลของเยาวชนปลดแอก ซึ่งจะเป็นการกระจายข่าวผ่านโลกอินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็น Facebook Twitter Instagram Telegram ฯลฯ

การเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movement)

ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม คือ ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแต่ละขบวนการล้วนแล้วแต่มีบริบทเฉพาะของตนเอง เมื่อพิจารณาวิวัฒนาการของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมจึงควรพิจารณาเป็นรายกรณี และไม่ควรเหมารวมว่าขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่ดูโดยผิวเผินว่าน่าจะมีความคล้ายคลึงกันจะมีวิวัฒนาการเหมือนกัน เพราะในแง่ของรายละเอียด องค์ประกอบ อัตลักษณ์ และการจัดโครงสร้างการเคลื่อนไหว ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแทบทุกขบวนการล้วนแตกต่างกัน หากลองพิจารณาขบวนการเคลื่อนไหวต่างๆ ในภาพรวม โดยวิวัฒนาการที่สำคัญของขบวนการเคลื่อนไหวมักเป็นไปในเชิงพลวัตของขบวนการเคลื่อนไหว โดยเฉพาะในด้านยุทธศาสตร์ (strategy) กลยุทธ์ (tactic) และกรอบ (frame) การดำเนินการเคลื่อนไหว (คำศัพท์ทั้งสามคำเป็นคำศัพท์เฉพาะทางของการศึกษาขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม ยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวทางการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่เหมาะสมผล กลยุทธ์ หมายถึง เทคนิคหรือปฏิบัติการที่ขบวนการเคลื่อนไหวเลือกใช้ในการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ และท้ายสุด กรอบ หมายถึง ชุดของความเชื่อหรือการให้ความหมายที่จะสร้างพลังและความชอบธรรมในการเคลื่อนไหวหรือการณรงค์) โดยในแต่ละช่วงเวลาของการดำเนินการเคลื่อนไหว ขบวนการเคลื่อนไหวหนึ่งๆ อาจจะนำยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และกรอบการเคลื่อนไหว

ของขบวนการเคลื่อนไหวอื่นๆที่ประสบความสำเร็จมาปรับใช้กับขบวนการของตน ด้วยเหตุนี้ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และกรอบการดำเนินการเคลื่อนไหวของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในยุคปัจจุบันจึงมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นอันเป็นผลจากการเรียนรู้จากความสำเร็จและความล้มเหลวของขบวนการเคลื่อนไหวในอดีต (ภาณุภัทร จิตเที่ยง , 2560)

ประกาศ ปันตบแต่ง ได้กล่าวว่า การเคลื่อนไหวทางสังคม เป็นกระแสความเคลื่อนไหวของคนรุ่นใหม่ ไม่ใช่เกิดขึ้นแค่ในสังคมไทย แต่เป็นกระแสในระดับสากลหรือเป็น กระแสร่วมสมัย ที่เกิดขึ้นทั่วไปมีลักษณะร่วมกัน คือ คนรุ่นใหม่ เยาวชน นักเรียน นักศึกษา เป็นพลังหลักที่ออกมาเคลื่อนไหว เช่น เหตุการณ์ที่ฮ่องกง หรืออาหรับสปริง รวมทั้งในยุโรป อเมริกา หรือกรณี Black Lives Matter เพื่อเรียกร้องความไม่เป็นธรรมให้การเสียชีวิตของคนผิวสี (เพ็ญพรรณ อินทปนต์, 2563)

นฤพนธ์ ดั้ววิเศษ ได้กล่าวว่า การเคลื่อนไหวทางสังคม หมายถึง ปฏิบัติการของกลุ่มคนที่มีเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง การรวมกลุ่มของคนอาจจะเป็นการและไม่เป็นทางการก็ได้ สำหรับทางมานุษยวิทยามองว่าการเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเป็นเรื่องการเมือง เช่น การต่อสู้เรื่องสิ่งแวดล้อม เชื้อชาติ ความเท่าเทียมของเกย์ เลสเบี้ยน การดูแลรักษาผู้ป่วยเอดส์ สิทธิการตั้งครรภ์ และความเท่าเทียมของสตรี รวมทั้งการต่อสู้เชิงอนุรักษ์นิยม เช่น การต่อต้านการทำแท้ง เป็นต้น ในอดีตนักมานุษยวิทยามักอธิบายการเคลื่อนไหวทางการเมืองด้วยทฤษฎีของมาร์กซิสต์ และแนวคิดโครงสร้างนิยม (นฤพนธ์ ดั้ววิเศษ, ม.ป.ป.)

สุรศักดิ์ ศรีธรรมกุล ได้กล่าวว่า การเคลื่อนไหวทางสังคม เป็นการเรียกร้องของกลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่ง ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทิศทางที่ตนเองปรารถนา เป็นการกระทำรวมหมู่ที่มี จุดมุ่งหมายร่วมกันทางสังคม โดยผู้เข้าร่วมจะถูกกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกและการตื่นตัวเรื่อง นั้น ๆ ซึ่งมีลักษณะของการผลักดันและเรียกร้อง ใน

รูปแบบของการเคลื่อนไหวต่อต้าน การ แสดงอัตลักษณ์ การปลุกจิตสำนึก โดยมีอุดมการณ์ร่วมกันว่าการเคลื่อนไหวดังกล่าวจะนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่ตนปรารถนา และในกระบวนการเคลื่อนไหวนั้นอาจส่งผลต่อ ระบบค่านิยมและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มสังคมต่าง ๆ หรือความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจรัฐ และประชาชน (สุรศักดิ์ ศรีธรรมกุล , 2560 , หน้า 90)

กล่าวโดยสรุป การเคลื่อนไหวทางสังคม คือ การเคลื่อนไหวที่เกิดจากกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งมารวมตัวกัน มีวัตถุประสงค์เดียวกันที่ต้องการให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น การเมือง เชื้อชาติ สิทธิความเท่าเทียมต่างๆ เป็นต้น ซึ่งการเคลื่อนไหวก็มีทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยในด้านบวกอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในทางที่ดีขึ้น แต่ในด้านลบอาจเกิดความรุนแรง รวมไปถึงการสูญเสียทรัพยากรต่างๆ การเคลื่อนไหวทางสังคมในแต่ละช่วงเวลานั้นจะมีการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากยุคสมัยที่แตกต่างกัน จึงทำให้การเคลื่อนไหวทางสังคมมีการพัฒนาให้การเคลื่อนไหวทางสังคมมีความน่าสนใจและดึงดูดให้ผู้คนสนใจและรับรู้ถึงการเคลื่อนไหวหรือการเรียกร้องที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นๆ

ชนชั้นนำ (Elite)

ศุภยมา นุชวิทยาสิริธร (องค์การมหาชน) ได้กล่าวว่า การเคลื่อนไหวทางสังคม หมายถึงปฏิบัติการของกลุ่มคนที่มีเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง การรวมกลุ่มของคนอาจจะเป็นทางการและไม่เป็นทางการก็ได้ สำหรับทางมานุษยวิทยา มองว่าการเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเป็นเรื่องการเมือง เช่น การต่อสู้เรื่องสิ่งแวดล้อม เชื้อชาติ ความเท่าเทียมของเกย์ เลสเบี้ยน การดูแลรักษาผู้ป่วยเอดส์ สิทธิการตั้งครุฑ และความเท่าเทียมของสตรี รวมทั้งการต่อสู้เชิงอนุรักษ์นิยม เช่น การต่อต้านการทำแท้ง เป็นต้น ในอดีต นักมานุษยวิทยามักอธิบาย

การเคลื่อนไหวทางการเมืองด้วยทฤษฎีของมาร์กซิสต์ เฟมินิสต์ และแนวคิดโครงสร้างนิยม (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน), ม.ป.ป.)

ราม โชติคุต ได้กล่าวว่า ชนชั้นนำ (Elitists) ในสังคมใดก็ตาม เมื่อมีการตัดสินใจในเรื่องใหญ่ๆ ล้วนแต่กระทำโดยประชากรส่วนน้อยของสังคมนั้น ในแต่ละสังคมคนกลุ่มนี้ อาจจะมีความเป็นมาหรือก่อร่างสร้างตัวมาจากเงื่อนไขที่ไม่เหมือนกัน เช่น มาจากการยึดครอง การปฏิบัติ การควบคุมปัจจัยการผลิต หรือมาโดยกำเนิดวาระ แต่เมื่อถึงที่สุดแล้ว พวกเขาเหล่านี้ก็คือผู้กุมอำนาจชี้ขาดในสังคม แม้แต่ในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย พวกนักทฤษฎีแนวชนชั้นนำ ก็ยังเชื่อว่า อำนาจทางการเมืองย่อมตกอยู่ในมือของคนส่วนน้อยที่ครอบงำสังคม คนเหล่านี้ สามารถผลักดันกลไกการเลือกตั้ง ให้มารับใช้จุดหมายของตนเองได้เสมอ คนเหล่านี้ จะใช้วิธีการตั้งแต่การบังคับขู่เข็ญ ชี้อ้างอิง ไปจนถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างเชี่ยวชาญ ทำให้คนที่ประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาเป็นผู้นำทางการเมืองนั้น ล้วนแต่เป็นคนที่พวกชนชั้นนำในสังคมยอมรับได้เท่านั้น โดยในทฤษฎีของนักทฤษฎีแนวชนชั้นนำ นั้น เชื่อว่าไม่มีกลไกหรืออุดมการณ์ใดเลยที่จะสามารถป้องกันการครอบงำสังคมโดยกลุ่มชนชั้นนำได้ และเนื่องจากสมาชิกของชนชั้นนำเหล่านี้มีทั้งอำนาจและการจัดตั้ง มีความชัดเจนทางการเมืองตลอดจนคุณสมบัติเฉพาะตัวสูงเด่น พวกเขาจะสามารถรักษาและสืบทอดฐานะครอบงำของตนเอาไว้ได้อย่างต่อเนื่อง (ราม โชติคุต, อ้างถึงใน Geraint Parry, 2563)

จันจิรา สมบัติพูนศิริ ได้กล่าวว่า ชนชั้นนำ ในบริบทการเมืองไทย เรามักนึกถึงฝ่ายที่ไม่เป็นหรือไม่เอาประชาธิปไตย กระทั่งเป็นฝ่ายที่ตรงข้ามกับประชาชน ภาพลักษณ์นี้เริ่มเปลี่ยนช่วงวิกฤติการเมืองเสื้อเหลือง-แดง ที่ชนชั้นนำและประชาชนแบ่งออกเป็นสองขั้วอย่างชัดเจน ดูเหมือนมีทั้งชนชั้นนำและประชาชนฝั่งที่สนับสนุนประชาธิปไตย ส่วนชนชั้นนำและประชาชนอีกฝั่งตั้งคำถาม รวมถึงปฏิเสธกลไกหลักของ

ระบอบประชาธิปไตยอย่างการเลือกตั้ง การถกเถียงเรื่องชนชั้นนำกับประชาธิปไตยในโลกวิชาการ มีความซับซ้อนกว่าที่เราเข้าใจจากบริบทการเมืองไทย งานเหล่านี้สร้างทฤษฎีเพื่ออธิบายพฤติกรรมและการตัดสินใจของชนชั้นนำจากปรากฏการณ์การเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตย (democratic transition) ในยุโรปตะวันออกและละตินอเมริกา ในช่วงคลื่นประชาธิปไตยลูกที่สาม (ระหว่างทศวรรษ 1980 ถึง 1990) ทั้งที่เป็นการศึกษาระดับภูมิภาคหรือการเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาคทั้งสอง งานศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประชาธิปไตยและชนชั้นนำ แบ่งได้เป็นสามกลุ่ม กลุ่มแรกถามว่าชนชั้นนำเป็นภัยหรือช่วยให้เกิดประชาธิปไตย กลุ่มที่สองระบุว่าชนชั้นนำจะช่วยให้ประชาธิปไตยเข้มแข็ง (democratic consolidation) หลังการเปลี่ยนผ่านหรือไม่ ขึ้นอยู่กับวิถีทางในการเปลี่ยนสู่ประชาธิปไตย (mode of transition) ส่วนกลุ่มที่สามสงสัยว่าชนชั้นนำระบอบเก่า (old regime elite) หายไปไหนหลังเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยแล้ว (จันจิรา สมบัติพูนศิริ, 2561)

Paul M. Johnson ได้กล่าวว่า ชนชั้นสูงในมุมมองเชิงทฤษฎีที่ถือโดยนักสังคมศาสตร์หลายคนซึ่งถือว่าการเมืองอเมริกันเป็นที่เข้าใจได้ดีที่สุดผ่านการสรุปว่าอำนาจทางการเมืองเกือบทั้งหมดถือโดยกลุ่มคนที่ค่อนข้างเล็กและร่ำรวยซึ่งมีค่านิยมและความสนใจคล้ายคลึงกัน และส่วนใหญ่มาจากภูมิหลังที่มีสิทธิพิเศษที่ค่อนข้างคล้ายคลึงกัน ผู้นำระดับสูงส่วนใหญ่ในภาคส่วนสำคัญทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดของสังคมถูกมองว่าถูกคัดเลือกจากกลุ่มสังคมเดียวกันนี้ และนักทฤษฎีชนชั้นสูงจะเน้นที่ระดับที่ผู้อำนวยราชการองค์กรและมูลนิธิที่ประสานกัน ความผูกพันในโรงเรียนเก่า และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมบ่อยครั้งมักจะเชื่อมโยงกัน และอำนวยความสะดวกในการประสานงานระหว่างผู้นำระดับสูงในธุรกิจ รัฐบาล องค์กรพลเมือง สถานศึกษาและวัฒนธรรม และสื่อมวลชน "ผู้มีอำนาจสูงสุด" นี้ สามารถกำหนดเป้าหมายหลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ถ้าไม่ใช่วิธีการและรายละเอียดในทางปฏิบัติเสมอไป) สำหรับการ

กำหนดนโยบายของรัฐบาลที่สำคัญจริงๆ (รวมทั้งครอบคลุมกิจกรรมของสื่อมวลชนรายใหญ่และองค์กรการศึกษา/วัฒนธรรมในสังคม) โดยอาศัยอำนาจในการควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจขององค์กรธุรกิจและการเงินที่สำคัญของประเทศ อำนาจของพวกเขามองว่าขึ้นอยู่กับทรัพยากรทางเศรษฐกิจส่วนบุคคลโดยพื้นฐานที่สุด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในตำแหน่งของพวกเขาในผู้บริหารระดับสูงของบริษัทใหญ่ และไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของพวกเขาในการรวบรวมการสนับสนุนจากมวลชนผ่านความพยายามในการ "เป็นตัวแทน" ผลประโยชน์ของสังคมในวงกว้าง กลุ่ม นักทฤษฎีชนชั้นสูงแตกต่างกันบ้างในคำถามเช่นว่าผู้มีอำนาจเปิดกว้างเพื่อ "เลือดใหม่" ได้อย่างไร (Paul M. Johnson, n.d.)

กล่าวโดยสรุป ชนชั้นนำเกิดจากการรวมตัวกันของบุคคลกลุ่มใหญ่ที่ทำให้เกิดการผลักดันให้เกิดการสร้างชนชั้น เนื่องจากการรวมตัวกันของกลุ่มบุคคลทำให้ต้องมีการตัดสินใจแบบกลุ่ม จึงทำให้เกิดชนชั้นนำขึ้น การรวมตัวกันของกลุ่มบุคคลทำให้อำนาจนั้นเกิดการกระจุกตัว ผู้มีอำนาจหรือชนชั้นนำจึงมีอำนาจและอิทธิพลมากกว่ากลุ่มอื่นๆ เช่น ข้าราชการระดับสูง นักธุรกิจ ทหารที่มีความอาวุโส ซึ่งการเกิดขึ้นของชนชั้นนำอาจนำไปสู่การที่ประชาชนถูกจำกัดสิทธิ เสรีภาพ รวมไปถึงการถูกกดขี่ เอาเปรียบ

ประชาธิปไตยและการทำให้เป็นประชาธิปไตย (Democracy and Democratization)

ดาวนอย สุทธินิภาพันธ์ ได้กล่าวว่า ประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองโดยประชาชน ซึ่งถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายในประเทศต่าง ๆ ทั่วทุกมุมโลกเป็นระบอบการปกครองที่มีวิวัฒนาการมา อย่างยาวนาน และได้พัฒนามาจนถึงปัจจุบัน ในด้านหลักประชาธิปไตยเป็นหลักการที่ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการ

ปกครองโดยการดำเนินการต่าง ๆ ที่ ต้องการการมีส่วนร่วมและการตัดสินใจของประชาชน ตามการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย อย่างไรก็ตามการยึดมั่นในหลักการตลอดจนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตาม แนวทางประชาธิปไตยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นบทบาทหนึ่งที่เกิดจากการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและสังคม และในความแตกต่างหลากหลายที่ดำรงอยู่ ภายในระบบใดระบบหนึ่ง (ดาวน้อย สุทธิ นิภาพันธ์, ม.ป.ป.)

แสงชัย อภิชาติธนพัฒน์ ได้กล่าวถึง ประชาธิปไตย คือ การปกครองโดยประชาชน เมื่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน ประชาชนทุกคนจึงมีสิทธิและเสรีภาพซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและอยู่เหนืออำนาจรัฐ รัฐจะก้าวล่วงเข้ามาจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไม่ได้ อย่างไรก็ตามเมื่อทุกคนมีสิทธิ และเสรีภาพก็อาจใช้สิทธิและเสรีภาพของตนจนกระทบกระทั่งกับสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น เพราะฉะนั้น จึงจำเป็นต้องมีการควบคุมการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้ หากรัฐจะจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชนจะต้องดำเนินการโดยกฎหมาย ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ตราขึ้นจากตัวแทนของประชาชนเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเอง ดังนั้น การปกครองระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นการปกครองระบอบเดียวที่ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (แสงชัย อภิชาติธนพัฒน์, ม.ป.ป., หน้า 4)

ประภัสสร ทองยงค์ ได้กล่าวว่า ประชาธิปไตยเป็นการปกครองโดยประชาชน คือ อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนหรือประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ โดยระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย แบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบใหญ่ๆ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 ประชาธิปไตยทางตรง หรือประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม เป็นรูปแบบประชาธิปไตยที่เหมาะสม กับสังคมที่มีจำนวนประชากรไม่มากนัก และสภาพสังคมไม่มีความสลับซับซ้อน รูปแบบที่ 2 ประชาธิปไตย ทางอ้อม หรือเรียกว่า ประชาธิปไตยแบบมี

ผู้แทน มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน เนื่องจากในปัจจุบัน ขนาดของประชากรและความหลากหลายของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้นทั้งจำนวน ความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว ระดับการพัฒนา เศรษฐกิจ เป็นต้น และยังรวมถึงสภาพสังคมที่มีความซับซ้อนมากขึ้นด้วย (ประภัศสร ทองยินดี, 2558, หน้า 21)

Uetani Naokatsu ได้กล่าวถึงการทำให้เป็นประชาธิปไตย คือ การจัดตั้งการเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรม และการทำให้เป็นประชาธิปไตยถือเป็นกระบวนการที่มีเสรีภาพของความพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่จำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมาย (Uetani Naokatsu, n.d.)

Craig M. Kauffman ได้อธิบายว่า การทำให้เป็นประชาธิปไตย เป็นกระบวนการที่ระบอบการเมืองกลายเป็นประชาธิปไตย การแพร่กระจายระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยทั่วโลกที่เริ่มต้นในช่วงกลางศตวรรษที่ 20 ได้เปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ทางการเมืองระหว่างประเทศอย่างสิ้นเชิงจากที่ซึ่งระบอบประชาธิปไตยเป็นข้อยกเว้นจากระบอบประชาธิปไตย ความสนใจที่เพิ่มขึ้นในการทำให้เป็นประชาธิปไตยในหมู่นักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบาย และนักเคลื่อนไหวส่วนใหญ่มาจากการเสริมสร้างความเข้มแข็งของบรรทัดฐานสากลที่เชื่อมโยงประชาธิปไตยกับผลลัพธ์เชิงบวกที่สำคัญมากมาย ตั้งแต่การเคารพสิทธิมนุษยชน ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจไปจนถึงความมั่นคง (Craig M. Kauffman, n.d.)

ดังนั้น ประชาธิปไตย (Democracy) เป็นระบอบการปกครองที่ประชาชนหรือพลเมืองเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนสามารถที่จะเลือกผู้แทนขึ้นมาปกครอง รวมไปถึงมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางสังคมได้อย่างอิสระ แต่ในขณะเดียวกันการแสดงออกทางสังคมอย่างอิสระอาจส่งผลกระทบต่อผู้อื่นจึงทำให้ภาครัฐมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในบางเรื่องโดยผ่านกระบวนการทางกฎหมายที่มีการออกมาใช้ร่วมกันทางสังคม

การทำให้เป็นประชาธิปไตย (Democratization) เป็นการเปลี่ยนระบอบการปกครองให้เป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น โดยการทำให้เป็นประชาธิปไตยอาจมาจากการเคลื่อนไหวทางสังคมในรูปแบบต่างๆ เช่น การเดินประท้วง การการประท้วงโดยการขัดขวาง เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ประชาธิปไตยและการทำให้เป็นประชาธิปไตย เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน โดยเริ่มจากการทำให้เป็นประชาธิปไตยที่ประชาชนออกมาเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมให้เกิดเสรีภาพและความยุติธรรม จนนำไปสู่การเปลี่ยนระบอบการปกครองมาอยู่ในรูปแบบของประชาธิปไตย ที่ประชาชนสามารถมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกทางสังคม แต่การแสดงออกอาจถูกจำกัดในบางแง่มุม เนื่องจากการมีสิทธิและเสรีภาพมากเกินไปอาจส่งผลกระทบต่อผู้อื่น จึงทำให้ต้องมีกฎหมายในการควบคุมพลเมืองและประชาชนภายในรัฐ

การเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านโซเชียลมีเดียของเยาวชนปลดแอก

สังคมในปัจจุบันมีการติดต่อสื่อสารหรือการกระจายข่าวสารสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วจากการพัฒนาเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย ซึ่งการเคลื่อนไหวทางสังคมของเยาวชนปลดแอกมีการนำเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาปรับใช้ในการเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อที่จะให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และการใช้โซเชียลมีเดียของกลุ่มเยาวชนก็มีการใช้กันอย่างแพร่หลาย จึงทำให้เยาวชนมีความสนใจเกี่ยวกับการเมืองหรือเรื่องของสิทธิ เสรีภาพมากขึ้น เนื่องจากสามารถหาข้อมูลที่ตนเองสนใจได้อย่างง่าย และการเคลื่อนไหวของเยาวชนปลดแอกนั้นอาจทำให้เห็นถึงการจะนำพาประเทศไปสู่การปกครองที่มีความเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น ซึ่งการออกมาเคลื่อนไหวทางสังคมของเยาวชนปลดแอก เป็นผลมาจากความไม่พอใจเกี่ยวกับการบริหารงานของคณะรัฐมนตรีที่ตัดสินใจอย่างยุติธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการ

ใช้อำนาจของชนชั้นนำที่มีการใช้อำนาจที่ไม่ชอบธรรมและเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องรวมไปถึงจำกัดสิทธิ เสรีภาพในการแสดงออกของประชาชน และสื่อโทรทัศน์ วิทยุ จึงทำให้กลุ่มเยาวชนได้ตระหนักถึงสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกของสังคมที่มีความเป็นประชาธิปไตย จนนำไปสู่การเคลื่อนไหวตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ที่นอกเหนือจากการเคลื่อนไหวบนสื่อโซเชียลมีเดีย และถึงแม้ว่าจะมีการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ทำให้ไม่สามารถลงประท้วงตามท้องถนนได้ แต่การเคลื่อนไหวทางสังคมยังสามารถเคลื่อนไหวได้โดยผ่านสื่อโซเชียลมีเดียได้

กระบวนการและรูปแบบการเคลื่อนไหวทางสังคมของเยาวชนปลดแอกจะเป็นการเคลื่อนไหวในรูปแบบการติดต่อสื่อสารกันผ่านโซเชียลมีเดีย ที่มีการเล่นแซซแท็กตามสื่อโซเชียลมีเดียในการแสดงออกถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อเรื่องที่ติดแฮชแท็ก หรือปรากฏการณ์แซซแท็กในทวิตเตอร์ (ธนากรณ อินทร, 2564, หน้า 63) เช่น #MobFromHome ที่มีการออกมาเรียกร้องโดยการถือป้ายแสดงความรู้สึกที่มีต่อรัฐบาล ซึ่งการเล่นแซซแท็กก็ได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดอีกหลายแฮชแท็กตามมา และการติดต่อสื่อสารกันผ่านโซเชียลมีเดียยังให้ความสะดวกต่อผู้ที่ต้องการรับรู้ข่าวสาร หรือผู้ที่ต้องการออกมาเคลื่อนไหวตามท้องถนนที่มีการนัดหมายกันผ่านโซเชียลมีเดีย รวมไปถึงการเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลมีเดียส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเยาวชนและกลุ่มวัยรุ่นจึงทำให้การเคลื่อนไหวต่างๆ จะออกมาในรูปแบบของการเคลื่อนไหวทางสังคมอย่างสร้างสรรค์และมีคำศัพท์ใหม่ๆ ออกมา เช่น คำว่า “แกง” ซึ่งในความหมายแฝง คือ การหลอก เป็นการเล่นคำกันในสื่อโซเชียลที่เกิดจากการที่มีการเปลี่ยนที่ชุมนุมกันกระชั้นกัน ทำให้ตำรวจที่มีการเข้าไปปิดพื้นที่ที่มีการประกาศว่าจะมีการนัดกันออกไปทำกิจกรรมร่วมหรือการเคลื่อนไหวทางสังคมเกิดความสับสนจากการสับสนของคำของกลุ่มเยาวชนและผู้ที่ออกมาเคลื่อนไหวทางสังคม จึงทำให้การออกมาเคลื่อนไหวทางสังคมของกลุ่มเยาวชนปลด

แอกเกิดความน่าสนใจและน่าติดตาม เนื่องจากการออกมาเคลื่อนไหวนั้นมิจกกรรมที่สร้างสรรค์ให้ติดตามจากทั้งของกลุ่มเยาวชนปลดแอกและกลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคมที่ออกมารวมตัวกัน

การเคลื่อนไหวทางสังคมของกลุ่มเยาวชนปลดแอกยังเป็นความไม่พอใจการทำงานของชนชั้นนำที่สะสมมาจากสมัยการเลือกตั้ง ปี 2562 ที่มีการคำนวณเสียงในการเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ชัดเจน และสมาชิกวุฒิสภาที่มีการเลือกมาจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่จะสามารถนำไปเลือกนายกรัฐมนตรี และจากการที่พรรคอนาคตใหม่ถูกยุบพรรคอย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชนชั้นนำนั้นมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายและกำจัดการต่อสู้ เพื่อรวมอำนาจไว้ที่บุคคลเพียงกลุ่มเดียว และการที่ตำรวจออกมาต่อต้านการเคลื่อนไหวทางสังคม และสลายการชุมนุมของกลุ่มผู้เคลื่อนไหวทางสังคมที่มีการใช้ความรุนแรงในการสลายการชุมนุม โดยการใช้ปืนฉีดน้ำแรงดันสูงผสมสารเคมี และแก๊สน้ำตา ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิของการออกมาเคลื่อนไหวของประชาชนที่ประเทศอยู่ในระบอบประชาธิปไตย และยังแสดงถึงฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่มีการออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสลายการชุมนุมที่มีการใช้ความรุนแรง จึงทำให้กลุ่มเยาวชนปลดแอกมีการออกมาเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย เพื่อเคลื่อนไหวให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง

กระบวนการทำให้เป็นประชาธิปไตยของไทยมีมาตั้งแต่ในอดีตจากการที่ประเทศไทยเคยใช้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ซึ่งต่อมาในปี 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองก็ยังมีเกิดการรัฐประหารเกิดขึ้นหลายครั้ง รวมถึงในปัจจุบันก็ได้เกิดการรัฐประหารปี 2557 จนนำไปสู่คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่มีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ต่อมาได้มีการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีแทนคณะรักษาความสงบ

แห่งชาติ แต่จากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่มีการยุบพรรคคอนาคตใหม่ซึ่งเป็นพรรคที่ได้รับคามนิยมจากกลุ่มเยาวชน ทำให้เกิดขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมตามมหาวิทยาลัย และโรงเรียนทั่วประเทศ ซึ่งการออกมาเคลื่อนไหวของกลุ่มเยาวชนแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง โดยการออกมาเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นการทำให้ประเทศเป็นประชาธิปไตยหรือทำให้ประเทศเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น ซึ่งการจะทำให้เป็นประชาธิปไตยอาจมาจากการเคลื่อนไหวทางสังคมในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเดินประท้วง การประท้วงด้วยกันจัดขึ้นหรือแม้แต่การเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านโซเชียลมีเดียของกลุ่มเยาวชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มเยาวชนปลดแอกหรือเยาวชนคนรุ่นใหม่มีความต้องการให้ประเทศมีรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางสังคม รวมไปถึงสามารถเลือกผู้แทนขึ้นมาปกครองได้อย่างโปร่งใส

การเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านโซเชียลมีเดียของกลุ่มเยาวชนปลดแอกยังมีประโยชน์ต่อการเคลื่อนไหวทางสังคม เนื่องจากสามารถถึงเอาประเทศที่สามโดยเฉพาะประเทศมหาอำนาจ เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป หรือสื่อต่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะของผู้สังเกตการณ์ทางออนไลน์ผ่านการเมนชันผ่านทวีตเตอร์ เพื่อป้องกันการใช้ความรุนแรงของรัฐต่อประชาชน (สุรัชณี ศรีใส, 2563) และการเคลื่อนไหวทางสังคมของกลุ่มเยาวชนปลดแอกยังสามารถทำได้ง่ายและรวดเร็ว เนื่องจากการเคลื่อนไหวทางสังคมของเยาวชนปลดแอกเป็นการเคลื่อนไหวแบบใหม่ที่ไม่มีการกีดกันจึงทำให้การรวมตัวของกลุ่มการเคลื่อนไหวทางสังคมมีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมากและการที่ไม่มีกีดกันในออกมาเคลื่อนไหวทำให้ภาคีรัฐรับมือได้ยาก รวมไปถึงสามารถรวมตัวและสลายตัวได้อย่างรวดเร็ว รวมไปถึงการใช้ทรัพยากรต่างๆ มีการใช้ไม่มาก เนื่องจากมีการสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดียจึงทำให้สะดวกต่อผู้ที่ต้องการออกมาเคลื่อนไหวทางสังคมการเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านโซเชียลมีเดียของเยาวชนปลด

นอกจากการที่ไม่มีแกนนำ ทำให้ผู้ที่ออกมาเคลื่อนไหวไม่กลัวคำขู่จากภาครัฐ เนื่องจากหาตัวผู้กระทำหรือผู้ที่ออกมาเคลื่อนไหวได้ยาก การเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลมีเดียของกลุ่มเยาวชนปลดแอกยังทำให้ผู้ที่สนใจเกิดความคิดและหาเหตุผล โดยที่ไม่เอาอารมณ์มารวม ซึ่งเป็นการคิดอย่างมีหลักการและเหตุผลจึงทำให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มเยาวชนเน้นสันติมากกว่าความรุนแรง รวมไปถึงมีพื้นที่ให้กลุ่มเยาวชนที่ออกมาเคลื่อนไหวได้มีการออกมาแสดงความสามารถในลักษณะที่ตนเองถนัดโดยผ่านการเคลื่อนไหวทางสังคม เช่น กลุ่ม LGBT (BBC NEWS, 2563) ที่มีการเรียกร้องความเท่าเทียมของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีการออกมาแต่งหน้าและแต่งตัว ที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการเรียกร้องเกี่ยวกับอะไร จึงทำให้การเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านโซเชียลของกลุ่มเยาวชน มีประโยชน์ทั้งในแง่ของการเปิดรับฟังความคิดเห็น การเรียกร้องถึงสิทธิประโยชน์การแสดงความสามารถของกลุ่มเยาวชน และการเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลของเยาวชนปลดแอกยังเป็นการกระจายข่าวสารที่นอกเหนือจากสื่อโทรทัศน์ วิทยู ที่สื่อหลักที่ถูกจำกัดการนำเสนอข่าวจากมือที่มองไม่เห็นจึงทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารและข้อมูลอย่างไม่ครบถ้วน และไม่ถูกต้อง จึงทำให้สื่อหลักอยู่กับกักตักความเป็นกลางและความกลัว (ภาววรรณ ธนาเลิศสมบูรณ์, 2564) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหน้าที่ของสื่ออาจไม่ถูกใจกับบางกลุ่ม จึงทำให้เกิดขบวนการเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลของขบวนการนักศึกษาและเยาวชนต่างๆ เพื่อออกมาเป็นกระบอกเสียง รวมไปถึงการสร้างความเท่าเทียมและการเปลี่ยนแปลงให้ประชาชนทุกคนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และเพื่อเปลี่ยนแปลงให้หน้าที่ของสื่อสามารถแสดงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นรวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างอิสระ ทุกแง่มุมโดยที่ไม่ถูกปิดกั้น

บทสรุป

การเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านโซเชียลมีเดีย : ศึกษาผ่านเยาวชนปลดแอก เป็นการศึกษาแนวตีความ (Interpretive approach) เนื่องจากการศึกษาปรากฏการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่มีความเกี่ยวเนื่องกับโครงสร้างทางสังคม และสิทธิเสรีภาพของประชาชน และจากการที่เยาวชนปลดแอกออกมาเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลมีเดีย โดยกระบวนการเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลมีเดียเป็นกระบวนการที่เรียบง่ายแต่อาจมีความซับซ้อนในเรื่องของแนวคิดหรือการใช้ภาษาที่อาจเป็นการเข้าใจเฉพาะกลุ่ม จึงทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลให้ความสนใจในเรื่องของกระบวนการที่เยาวชนปลดแอกต้องการนำเสนอ และการเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลมีเดียนั้นยังเป็นการสื่อสารให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ออกไปร่วมกิจกรรม หรือผู้ที่ติดตามกิจกรรมผ่านโซเชียลมีเดียต่างๆ จึงทำให้โซเชียลมีเดียมีความสำคัญกับการเคลื่อนไหวทางสังคม เนื่องจากสามารถถ่ายทอดสด หรือติดตามสถานการณ์การเคลื่อนไหวทางสังคมได้อย่างทันทั่วถึง และการเคลื่อนไหวทางสังคมในอดีตมีความแตกต่างกับการเคลื่อนไหวทางสังคมในยุคปัจจุบันในเรื่องของการกระจายข่าวสารและการติดต่อ จึงทำให้การเคลื่อนไหวทางสังคมนั้นเกิดความรุนแรงได้ง่ายเนื่องจากการติดต่อสื่อสารนั้นยังไม่สะดวกและรวดเร็วอย่างปัจจุบัน

การที่มีการออกมาเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านโซเชียลมีเดียของเยาวชนกลุ่มปลดแอก ผู้เขียนเห็นด้วยกับการออกมาเคลื่อนไหวทางสังคม เนื่องจากทำให้ประชาชนหรือบุคคลทั่วไปสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ง่าย และยังแสดงให้เห็นถึงกระบวนการทำงานของรัฐบาล ที่มีการใช้ความรุนแรงกับผู้เห็นต่าง ซึ่งการสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดียยังเป็นการบันทึกเรื่องราวที่เกิดขึ้นว่าการเคลื่อนไหวทางสังคมในแต่ละครั้งนั้นเกิดอะไรขึ้นบ้าง มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมแค่ไหนหรือการออกมาเคลื่อนไหวไม่ส่งผลกระทบ

68 วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงและอาเซียนศึกษา

ปีที่ 22 ฉบับที่ 1

เลย และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นส่วนใหญ่จะเป็นการค่อยๆ เกิดเปลี่ยนแปลงถึง
จะไม่เห็นผลในทันทีแต่ในอนาคตก็ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

Craig M. Kauffman, n.d., democratization, Retrieved 15 October 2021,
from <https://www.britannica.com/topic/democratization>

Paul M. Johnson, N.d., Elite (elitist) theory, Retrieved 15 October
2021, From [http://webhome.auburn.edu/~johnspm/gloss/
elite_theory.phtml](http://webhome.auburn.edu/~johnspm/gloss/elite_theory.phtml)

Uetani Naokatsu, n.d., Democratization, Retrieved 15 October 2021, from
<https://www.ide.go.jp/English/Research/Topics/Pol/Democratization/overview.html>

ภาษาไทย

จันจิรา สมบัติพูนศิริ. 2561. ชนชั้นนำกับประชาธิปไตยในโลก. สืบค้น 17 ตุลาคม
2564. สืบค้นจาก [https://www.the101.world/elite-and-global-
democracy/](https://www.the101.world/elite-and-global-democracy/)

ดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์. ม.ป.ป.. “หลักประชาธิปไตย” สิทธิและเสรีภาพในสังคมพหุ
ลักษณะ สืบค้น 17 ตุลาคม 2564. สืบค้นจาก
[https://www.constitutionalcourt.or.th/occ_web/ewt_dl_link.php?
nid=9640](https://www.constitutionalcourt.or.th/occ_web/ewt_dl_link.php?nid=9640)

ธัญวัฒน์ อภิภูม. 2560. เหยี่ยงสองด้านของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม เจาะลึก

- กับ ภาณุภัทร จิตเที่ยง. สืบค้น 17 ตุลาคม 2564. สืบค้นจาก <https://thematter.co/social/two-side-of-social-movement/41000>
- ธนากรณ อินทร. 2564. สื่อสังคมออนไลน์กับการประท้วงรูปแบบใหม่ : กรณีขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองไทย 2563. วารสารรัฐศาสตร์วิจารณ์. 8(16). 63. สืบค้นจาก [https://so01.tci-](https://so01.tci-thaijo.org/index.php/PSC/issue/view/17007)
- [thaijo.org/index.php/PSC/issue/view/17007](https://so01.tci-thaijo.org/index.php/PSC/issue/view/17007)
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. ม.ป.ป.. Social Movements. สืบค้น 15 ตุลาคม 2564. สืบค้นจาก [https://www.sac.or.th/databases/anthropology-](https://www.sac.or.th/databases/anthropology-concepts/glossary/137)
- [concepts/glossary/137](https://www.sac.or.th/databases/anthropology-concepts/glossary/137)
- ประภัศร ทองยงค์. 2558. ประชาธิปไตย: แนวคิดและหลักการเบื้องต้น. 5(3). 21. สืบค้นจาก [https://so01.tci-](https://so01.tci-thaijo.org/index.php/EAUHJSocSci/issue/view/3834)
- [thaijo.org/index.php/EAUHJSocSci/issue/view/3834](https://so01.tci-thaijo.org/index.php/EAUHJSocSci/issue/view/3834)
- เพ็ญพรรณ อินทพันธ์. 2563. ยกเพดานประชาธิปไตย พลวัตการเคลื่อนไหว 2563 | ประภาส ปันตบแต่ง สืบค้น 17 ตุลาคม 2564. สืบค้นจาก <https://theactive.net/read/dynamics-of-political-protests-2020/>
- ภาววรรณ ธนาเลิศสมบูรณ์. 2564. เมื่อสื่อติดกับดักความเป็นกลางและความกลัวเปิดปมสื่อไทย ทำไมจึงปิดปากตัวเอง?. สืบค้น 30 ตุลาคม 2564. สืบค้นจาก [https://www.the101.world/media-self-](https://www.the101.world/media-self-censorship/?fbclid=IwAR3mw-yXwQxN5GaE7Tj04F6ag4mB11GnDtcmrDwMhyWWbZYnMd2QSBjLNvM)
- [censorship/?fbclid=IwAR3mw-](https://www.the101.world/media-self-censorship/?fbclid=IwAR3mw-yXwQxN5GaE7Tj04F6ag4mB11GnDtcmrDwMhyWWbZYnMd2QSBjLNvM)
- [yXwQxN5GaE7Tj04F6ag4mB11GnDtcmrDwMhyWWbZYn](https://www.the101.world/media-self-censorship/?fbclid=IwAR3mw-yXwQxN5GaE7Tj04F6ag4mB11GnDtcmrDwMhyWWbZYnMd2QSBjLNvM)
- [Md2QSBjLNvM](https://www.the101.world/media-self-censorship/?fbclid=IwAR3mw-yXwQxN5GaE7Tj04F6ag4mB11GnDtcmrDwMhyWWbZYnMd2QSBjLNvM)
- ราม โชติคุต. 2563. สรุปรูปร่างหน้าตาเรื่องชนชั้นนำ (Elitism). สืบค้น 15 ตุลาคม 2564.

70 วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงและอาเซียนศึกษา

ปีที่ 22 ฉบับที่ 1

สืบค้นจาก<https://ramjoti.wordpress.com/2020/04/08/%E0%B8%AA>

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). ม.ป.ป.. Social Movements. สืบค้น 15 ตุลาคม 2564. สืบค้น จาก<https://www.sac.or.th/databases/anthropology-concepts/glossary/137>

สุรศักดิ์ ศรีธรรมกุล. 2563. การเคลื่อนไหวทางสังคมในยุคดิจิทัล. วารสาร มหาลงนาครพรรศน์. 7(10). 90. สืบค้นจาก file:///C:/Users/User/Downloads/247520-Article%20Text-866222-1-10-20201028.pdf

สุรชัย ศรีโย. 2563. ‘ลงถนน’ ยังจำเป็นไหม ในยุคที่สังคมเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลมีเดีย. สืบค้น 15 ตุลาคม 2564. สืบค้นจาก https://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/jan_mar_12/pdf/aw015.pdf?fbclid=IwAR0ioMV4BR0yIE-qTWQjdOGjDSOrP2 YLPVd8dwnvu

แสงชัย อภิชาติชนพัฒน์. ม.ป.ป.. เรื่อง “ประชาธิปไตย” หลักพื้นฐานสำหรับสามัญชน. สืบค้น 17 ตุลาคม 2564. สืบค้นจาก http://elibrary.constitutionalcourt.or.th/document/documents/documents/IS4D_590446.pdf

BBC NEWS. 2563. LGBT: "แดร์กควีน" กับ "ราชกุมาร" เสี่ยงเรียกร้องเพื่อความเท่าเทียมของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ. สืบค้น 30 ตุลาคม 2564. สืบค้น จากhttps://www.bbc.com/thai/thailand54715657?fbclid=IwAR1DBPb_sBsMfU7Jt7rQyPAoLVsZgcN59lKW0gth_XzvpS6ZscyR REF